

JAK PŘÍSTUPOVAT K RESTAUROVÁNÍ PARKET

MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ RESTAURÁTORŮ PŘIPRAVILA SPOLEČNOST PARQUET RENSPOL

Na dalším mezinárodním setkání restaurátorů parket ze Španělska, Belgie, Nizozemska, Maďarska, Polska a České republiky, které zorganizovala firma PARQUET RENSPOL v březnu v Praze, se projednávala témata, jako je přístup k restaurování, používané technologie a materiály. Toto setkání navazovalo na předchozí ročníky a letos nechyběla ani praktická a poznávací část.

Účastníci setkání navštívili několik historických objektů s prohlídkou zaměřenou na parkety a specifika jejich pokládky v Čechách. To znamená přítloukaní tabulových samonosných parket na tesařský prkenný záklop.

Tato technika pokládky není běžná pro kolegy z Nizozemska, Belgie a ani ze Španělska. V těchto zemích se historické parkety pokládaly na

nosné rošty. Další zajímavou dřevěnou podlahou, se kterou se kolegové ze zahraničí mohli seznámit a málo se s ní setkávají, byla špalíková dlažba v průjezdech. Ta byla i pojitkem pro návštěvu a prohlídku Katedry architektury Fakulty stavební ČVUT v Praze, kde špalíkovou dlažbu rádi používají v ateliéru sochařství a malířství doc. akad. mal. Vratislava Ševčíka, který všechny zúčastněné katedrou provedl.

NA ZÁMKU KAČINA

Jeden den mezinárodního setkání patřil návštěvě zámku Kačina, kde se mezinárodní tým zaměřil na praktický průzkum dřevin a použitých technik, které byly použity při výrobě intarzovaných parket na zámku. Díky nim se dosáhlo u některých podlahových prvků 3D efektu. Skupinu zaujalo provedení geometrických vzorů a symetrie související s architektonickým řešením stavby. Tehdejší mistr parketař při realizaci parketové podlahy na zámku kladl důraz na kresbu dřeva, volbu dřevin a také jejich rozmanitost při provádění detailů. K dosažení některých nuancí černé byla například použita technika barvení parket „vařením“ nebo pro zvýraznění plasticity povrchu v jemných detailech technika, která se používá dodnes – „opalování dřeva pískem“.

Zámek Kačina skupinu restaurátorů parket provázela konzervátorka, vedoucí oddělení sbírky NZM Dana Janotová:

„Zámek Kačina nechal v letech 1801–1823 postavit hrabě Jan Rudolf Chotek jako své letní sídlo. Na projektu se podílel především architekt Christian Friedrich Schuricht a později Georg Fischer. Plány stavby významně rozpracoval a stavbu řídil Johann Philipp Joendl. Všechny detaily jsou řešeny velkoryse ... včetně parketových podlah.

Vybavení apartmánů jednotlivými typy parket odpovídá společenskému zařazení osob, které zde měly být ubytovány. Zatímco v předsíních a obytných místnostech služebnictva jsou k vidění běžné prkenné podlahy, v lepších komnatách byly položeny parkety. Na Kačíně jsou k vidění běžné křížové parkety z měkkého i tvrdého dřeva, které odpovídají běžným řemeslnickým výrobkům. Další typy parketových podlah jsou méně časté, např. stavebníkem (Janem Rudolfem hrabětem Chotkem) oblíbené šestúhelné parkety, ty jsou k vidění v privátních menších pokojích majitele a jeho manželky a v apartmánu nejvýznamnějších hostů. Nejkomplicovanější jsou parkety ve dvou centrálních prostorách zámku, v tzv. tanečním sálu a vstupním panteonu. Tyto parkety se vymykají dobové produkci v Čechách a prozatím se nepodařilo určit jejich autora (s jistotou jím nebyl Johann Philipp Joendl). Více bychom se mohli dozvědět z nedávno objevených materiálů rodového archivu rodiny Chotků, které se parket na Kačíně týkají.“

Setkání se účastnili parketaři a restaurátoři: Eric Jongmans (Nizozemsko), Emilio Manzano Andrés (Španělsko), Jaroslav Gawina (Polsko), Che Polfliet (Belgie), Johan Zwarbol (Nizozemsko), Zoltán Molnár (Maďarsko) a René Caran a Michaela Reichlová (Česká republika).

parquet-renspol.cz
nzm.cz/muzeum-ceskeho-venkova-zamek-kacina

Restaurátoři a parketaři poznávali Českou republiku z různých úhlů, nejen těch „podlahářských“, protože byli ubytováni v samém srdci pražské Malé Strany, v proslulém hotelu a pivnici U Schnellů. Zde jsme se také potkali se zástupci z Belgie a Španělska, kteří se s námi podělili o dojmy z akce i o to, jaká specifika a rozdíly mají historické parkety v jednotlivých zemích i jaká je v oboru v současné době situace.

Che Polfliet, Belgie

Mám firmu na restaurování a realizaci dřevěných podlah. Belgie je zemí hradů a zámků s bohatou historií, takže máme pořád práce dost a můžeme uchovávat tradiční hodnoty pro budoucí generace. Stále mi to přináší radost, stále mě to baví a také se stále snažím dále rozšiřovat své znalosti a dovednosti. V tom mi pomáhá právě i Workcamp Parquet, což je unikátní projekt.

Byl jste na akci Workcamp Parquet poprvé?

Poprvé jsem byl v Praze, ale už jsem se účastnil Workcamp Parquetu ve Vizovicích loni na podzim. V Belgii nic podobného nemáme, spíš bych řekl, že si každý hraje na svém vlastním písečku, a rozhodně nemá zájem se o své zkušenosti podělit. Na projektu Workcamp Parquet si cením právě toho, jak je otevřený, je o setkání lidí z mnoha zemí, kteří spolu diskutují, spolupracují a také si mohou ukazovat odlišné postupy a specifika historických dřevěných podlah.

V čem vidíte hlavní odlišnost mezi českými a belgickými historickými dřevěnými podlahami?

Odlišnost souvisí asi hlavně s kulturním a historickým vývojem. Belgie měla kolonie v Africe, Zair a Kongo, odkud se dovážely exotické dřeviny a ty se pak také uplatňovaly při realizaci parketových vzorů.

Emilio Manzano Andrés, Španělsko

Jsem z Valladolidu, města asi 200 km od Madridu, kde mám své dílny a studio. Situace ve Španělsku není v současné době zrovna ideální a přeje spíš vinylům a laminátům. Skutečných odborníků na restaurování, renovace a vůbec práce s dřevěnými podlahami u nás tolik není, proto je práce stále dost. K té situaci přispívá i to, že v podstatě neexistuje učňovské školství oboru parketař a každý si musí své znalosti a dovednosti získávat sám po své ose. Také proto se účastním akcí Workcamp Parquetu, byl jsem na nich už čtyřikrát: v Polsku, loni ve Vizovicích, také na společné práci na veletrhu Domotex, a velmi si cením možnosti předávání zkušeností.

Čím se liší české a španělské historické podlahy?

Historické dřevěné podlahy ve Španělsku jsou dost odlišné od toho, na co jste zvyklí v České republice. Nejsou tak zdobné, spíš jednodušší, ale nesmí chybět bordury u zdí. Vychází to z tradičního uspořádání nábytku v interiéru, u vás se ke zdi staví skříně, ve Španělsku je prostor spíš volný, vzdušný, nábytek je volně postavený a vzhled obvodu místnosti je proto důležitý.

Jana Komárková